

8 Απριλίου 1904

Γεννιέται η «Αντάντ»

Όσο ο σιδερένιος καγκελάριος της Γερμανίας και Πρωσίας, Ότο φον Βίσμαρκ (Bismark, 1818 - 1898), χειριζόταν τις τύχες της χώρας του, κατόρθωνε με διάφορους τρόπους να εμποδίζει την προσέγγιση Γαλλίας και Ρωσίας. Γνώριζε καλά ότι οι Γάλλοι αναζητούσαν τη ρεβάνς της ήττας τους στον πόλεμο του 1870 – 1871, αυτής που είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθεί η Γερμανική αυτοκρατορία. Κι ότι η Ρωσία είχε συγκρουόμενα με τη Γερμανία συμφέροντα στην Ευρώπη και στην Ασία. Μια συμμαχία ανάμεσά τους θα ήταν οδυνηρή για τον κάιζερ. Όμως, στα 1888, ο Βίσμαρκ παύτηκε καθώς στον θρόνο της αυτοκρατορίας ανέβηκε ο νέος κάιζερ, Γουλιέλμος Β'. Ανώριμος και δεκτικός στις κολακείες, ο Γουλιέλμος έδειχνε δεξιά κι αριστερά τις επεκτατικές διαθέσεις του. Ρωσία και Γαλλία έσπευσαν να υπογράψουν στρατιωτική συμμαχία.

Οι Γάλλοι στράφηκαν και στην Ιταλία, προσπαθώντας να την αποσπάσουν από την «τριπλή συμμαχία» (με Γερμανία και Αυστρία). Ο βασιλιάς Ουμβέρτος αντιδρούσε. Δολοφονήθηκε από κάποιον αναρχικό, Βρέσι, τον Ιούλιο του 1900. Ο πρόεδρος της Γαλλίας, Εμίλ Λουμπέ, άρπαξε την ευκαιρία.

Στις 16 Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου, ο νέος βασιλιάς της Ιταλίας, Βίκτωρ Εμμανουήλ Γ', υπέγραψε με τους Γάλλους τη «συμφωνία της Ρώμης». Σε αυτήν δηλώνονταν ότι η Ιταλία δεν έχει αντιρρήσεις για οποιαδήποτε δράση της Γαλλίας στο ακόμα ανεξάρτητο Μαρόκο και ότι η Γαλλία δεν εναντιωνόταν σε ενδεχόμενη βλέψη της Ιταλίας στην Τριπολιτίδα (της Λιβύης). Έχοντας εξασφαλίσει την υποστήριξη της Ρωσίας και της Ιταλίας, ο Εμίλ Λουμπέ επιδίωξε προσέγγιση και με τη Βρετανία. Όμως, τα συμφέροντα της Βρετανίας ήταν εντελώς αντίθετα με αυτά της Ρωσίας στην Κίνα, στη Μέση Ανατολή και στα Βαλκάνια. Και το μίσος Αγγλων και Γάλλων είχε προαιώνιες ρίζες. Όλα αυτά φρόντισε να τα παραμερίσει, με την προκλητική του στάση, ο κάιζερ Γουλιέλμος. Ποταμός χρημάτων διοχετευόταν για τη δημιουργία πολεμικού και εμπορικού στόλου. Ο κάιζερ διακήρυξε ότι αμφισβητούσε τη βρετανική υπεροχή στις θάλασσες και δήλωνε ότι θα εκμεταλλευόταν εμπορικά την γερμανική αποικιακή διείσδυση στην Ασία και την Αφρική. Οι Βρετανοί πείστηκαν ότι

εχθρός τους ήταν η Γερμανία. Στα 1903, στο Λονδίνο, υπογράφηκε πενταετής συμφωνία διαιτησίας με τη Γαλλία. Στις 8 Απριλίου του 1904, Βρετανία και Γαλλία υπέγραψαν νέα συμφωνία για τη «δίκαιη» μοιρασιά των αποικιών και για ζητήματα της Μεσογείου. Το μίσος είχε θαφτεί. Άνοιγε ο δρόμος για την ανάμεσά τους «εγκάρδια συνεννόηση» (την περίφημη Αντάντ). Έμελλε να διευρυνθεί, να γίνει πανίσχυρη και να εξελιχθεί στον μοχλό που θα ανέτρεπε τις κεντρικές αυτοκρατορίες στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο.

217: Ο διαβόητος για την σκληρότητά του Ρωμαίος αυτοκράτορας Μάρκος Αυρήλιος Αντωνίνος Καρακάλλας δολοφονείται από τους πραιτοριανούς κοντά στην Έδεσσα. Το 211 πήρε τον θρόνο δολοφονώντας τον αδερφό του. Ευθύνεται για πάνω από 20.000 δολοφονίες. Γεννήθηκε το 188.

1913: Πραγματοποιείται στο Πεκίνο η επίσημη έναρξη του πρώτου Κοινοβουλίου της Δημοκρατίας της Κίνας.

1939: Ο βασιλιάς της Αλβανίας, Αχμέτ Ζόγου, διαφεύγει στην Ελλάδα μετά την κατάληψη των Τιράνων από τα ιταλικά στρατεύματα.

1945: Ορκίζεται η υπηρεσιακή κυβέρνηση του ναυάρχου Πέτρου Βούλγαρη, ενώ ο ερχομός του εμφύλιου φαινόταν αναπόφευκτος.

1953: Στην Κένυα, ο Γιόμο Κενυάτα κρίνεται από τους Βρετανούς αποικιοκράτες ένοχος για ανάμειξη στην εξέγερση των Μάου Μάου και καταδικάζεται μαζί με πέντε ακόμη άτομα, σε επτά χρόνια καταναγκαστικά έργα. Το 1964, έγινε ο πρώτος πρόεδρος της χώρας, αξίωμα που κράτησε ως τον θάνατό του, στις 22 Αυγούστου του 1978.

1996: Η Νέα Γιουγκοσλαβία και το κράτος των Σκοπίων υπογράφουν συνθήκη εξομάλυνσης των μεταξύ τους σχέσεων.

2003: Τρεις δημοσιογράφοι νεκροί και άλλοι τρεις τραυματίες είναι ο απολογισμός συντονισμένης αμερικανικής επίθεσης στην Βαγδάτη. Χτυπήθηκαν το ξενοδοχείο «Παλαιστίνη» όπου από την αρχή του πολέμου έχουν καταλύσει δημοσιογράφοι και γνωστές εγκαταστάσεις τριών αραβικών τηλεοπτικών σταθμών.

2010: Οι πρόεδροι των ΗΠΑ, Μπάρακ Ομπάμα, και της Ρωσίας, Ντμίτρι Μεντβέντεφ, υπογράφουν στην Πράγα τη συνθήκη START για τη μείωση των πυρηνικών κεφαλών των χωρών τους κατά 30% στα επόμενα επτά χρόνια.

2013: Σε ηλικία 87 ετών (γεννήθηκε Οκτώβριο του 1925), πεθαίνει η Μάργκαρετ Θάτσερ, πρώτη γυναίκα πρωθυπουργός (1979 – 1990) της Βρετανίας.

Η 8^η Απριλίου στον πολιτισμό

8 Απριλίου 1877

Αδαμάντιος Κοραής

Στο Α΄ νεκροταφείο της Αθήνας, η επίσημη Ελλάδα αποχαιρετούσε με καθυστέρηση 43 χρόνων ένα από τα πιο λαμπρά παιδιά της: Ήταν 8 Απριλίου 1877 και τα λείψανα του Αδαμάντιου Κοραή ενταφιάζονταν στην πατρική γη. Είχαν μεταφερθεί από τη Γαλλία, όπου πέθανε στις 25 Μαρτίου 1833, σε ηλικία 85 χρόνων. Είχε γεννηθεί στη Σμύρνη το 1748, αλλά καταγόταν από τη Χίο. Τέλειωσε την Ευαγγελική σχολή, πήγε στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας και στο Μομπελιέ της Γαλλίας, όπου σπούδασε ιατρική και πήρε διδακτορικό δίπλωμα, γράφοντας στα λατινικά διατριβή με τίτλο «Πυρετολογίας σύνοψις».

Στα 1788, εγκαταστάθηκε στο Παρίσι όπου γνώρισε εποχές φοβερής φτώχειας. Για να ζήσει, έκανε μεταφράσεις ιατρικών συγγραμμάτων και δίδασκε την ελληνική γλώσσα. Πεποίθησή του ήταν ότι οι Έλληνες έπρεπε να μορφωθούν, αν ήθελαν ν' αποκτήσουν τη λευτεριά τους, σε αντίθεση με τον Ρήγα που πίστευε πως η λευτεριά είναι πρώτη προϋπόθεση της μόρφωσης. Για να συμβάλει στη μόρφωση των Ελλήνων, ο Κοραής βάλθηκε να εκδώσει όσο μπορούσε πιο πολλά αρχαία συγγράμματα. Έτσι, εξέδωσε τα κλασικά έργα: «Χαρακτήρες» του Θεόφραστου, «Περί αέρων, υδάτων και τόπων» του Ιπποκράτη, «Αιθιοπικά», του Ηλιόδωρου, «Τα κατά Δάφνιν και Χλόην ποιμενικά» του Λόγγου, «Λόγοι» του Ισοκράτη, «Ποικίλη Ιστορία» του Αιλιανού, «Βίοι παράλληλοι» του Πλούταρχου, «Εις εαυτόν» του Μάρκου Αυρήλιου, «Ηθικά Νικομάχεια» του Αριστοτέλη,

«Απομνημονεύματα» του Ξενοφώντα, «Ο κατά Λεωκράτους λόγος» του Λυκούργου κ.λπ.

Παράλληλα, έγραφε διάφορα έργα που απευθύνονταν στους Έλληνες, με συμβουλές, και στους λαούς της Ευρώπης, ενημερώνοντάς τους για την κατάσταση στην Ελλάδα («Πολεμιστήριο σάλπισμα», «Υπόμνημα περί της παρούσης καταστάσεως του πολιτισμού εν Ελλάδι», «Αυτοσχέδιοι στοχασμοί» κ.λπ.). Σπουδαιότερο έργο του είναι τα «Άτακτα», με γλωσσικό, ετυμολογικό, λεξικογραφικό, ηθικό, πολιτικό και αρχαιολογικό περιεχόμενο.

Πίστευε με πάθος πως είναι ολέθρια η επιστροφή στην αρχαία ελληνική γλώσσα αλλά επέμενε να καθαριστεί η καθομιλουμένη από τους βαρβαρισμούς που θα έπρεπε να αντικατασταθούν «με δανεισμό από τον πλούτο της αρχαίας».

1492: Πεθαίνει στη Φλωρεντία ο Λαυρέντιος των Μεδίκων, ο Μεγαλοπρεπής. Απόλυτος μονάρχης και σπουδαίος άνθρωπος των γραμμάτων, ίδρυσε την ονομαστή Λαυρεντιανή Βιβλιοθήκη. Γεννήθηκε, το 1447.

1513: Ο Ισπανός θαλασσοπόρος Χουάν Πονσέ ντε Λεόν ανακαλύπτει την Φλόριδα.

1798: Γεννιέται στη Ζάκυνθο ο εθνικός ποιητής Διονύσιος Σολωμός. Πέθανε το 1857.

1820: Αγρότης στη Μήλο ανακαλύπτει στο χωράφι του αρχαίο άγαλμα της Αφροδίτης, την περίφημη «Αφροδίτη της Μήλου», σήμερα στο μουσείο του Λούβρου, στο Παρίσι.

1848: Πεθαίνει ο Ιταλός συνθέτης Γκαετάνο Ντονιτσέλι. Γεννήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1797.

1893: Γεννιέται στον Καναδά η ηθοποιός Μαίρη Πίκφορντ (Γκλάντις Σμιθ). Η πανέξυπνη μπιζνεσγουμαν, δημιούργησε το 1919 την εταιρία «United Artists» με την βοήθεια του Τσάρλι Τσάπλιν, του Ντ. Γκρίφιθ και του Ντάγκλας Φέρμπανκς.

1946: Η Κοινωνία των Εθνών ξεκινά την τελευταία της συνεδρίαση στην Γενεύη. Είχε μόλις αντικατασταθεί από τον ΟΗΕ.

1950: Πεθαίνει στο Λονδίνο ο θρυλικός Ρώσος Βάσλαβ Νιζίνσκι, ο κατά γενική ομολογία καλύτερος άνδρας χορευτής του 20ού αιώνα. Με συμπτώματα σχιζοφρένειας από το 1917, κλείστηκε σε ελβετική ψυχιατρική κλινική το 1919. Είχε γεννηθεί το 1890.

1973: Πεθαίνει στη Γαλλία ο Πάμπλο Πικάσο. Κύριος εκπρόσωπος του κυβισμού, με τον ομώνυμο πίνακά του, έβαλε στην ιστορία την Γκουέρνικα, ιστορική πόλη στη χώρα των Βάσκων, που το 1937 καταστράφηκε από τη χιτλερική αεροπορία στα πλαίσια της υποστήριξης των φασιστών του Φράνκο στον ισπανικό εμφύλιο. Ο Πικάσο γεννήθηκε το 1881.

1985: Ο Αυστραλός βασιλιάς των ΜΜΕ, Ρούπερτ Μέρντοχ, αγοράζει το 50% της αμερικανικής κινηματογραφικής εταιρίας Twentieth Century - Fox Film Corporation.

1986: Εκλέγεται δήμαρχος του Κάρμελ της Καλιφόρνια, ο ηθοποιός Κλιντ Ίστγουντ.